

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/108/EY,

annettu 21 päivänä tammikuuta 2002,

arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimivat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Neuvoston direktiivin 85/611/ETY ⁽⁴⁾, soveltamisala rajoittui aluksi avoimiin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, jotka edistävät osuuksiensa myyntiä yleisölle yhteisön alueella ja joiden ainoa tarkoitus on sijoittaminen siirtokelpoisiin arvopapereihin (yhteissijoitusyritykset). Direktiivin 85/611/ETY johdanto-osassa todettiin, että kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävien yhteissijoitusyritysten osalta yhteensovittaminen toteutetaan myöhemmin.
- (2) Markkinakehitys huomioon ottaen on suotavaa laajentaa yhteissijoitusyritysten sijoitusmahdollisuuksia, jotta ne voivat sijoittaa muihin riittävän likvideihin rahoitusvälineisiin kuin siirtokelpoisiin arvopapereihin. Rahoitusvälineet, joihin yhteissijoitusyrityksen sijoitussalkun varoja voidaan sijoittaa, luetellaan tässä direktiivissä. Indeksillä suoritettava sijoitussalkun sijoitusten valinta on eräs salkunhoitomenetelmä.
- (3) Tähän direktiiviin sisältyvä siirtokelpoisten arvopaperien määritelmä koskee ainoastaan tätä direktiiviä, eikä se vaikuta millään tavalla kansallisessa lainsäädännössä käytettyihin erilaisiin määritelmiin, joita käytetään muihin tarkoituksiin, kuten verotusta varten. Tämän vuoksi kyseinen määritelmä ei koske esimerkiksi sellaisten yhteisöjen kuin "building societies" tai "industrial and provident societies" liikkeeseen laskemia osakkeita tai vastaavia arvopapereita, joiden omistus ei käytännössä voi siirtyä muuten kuin siten, että liikkeeseen laskenut yhteisö lunastaa ne takaisin.
- (4) Rahamarkkinavälineisiin kuuluvat sellaiset siirtokelpoiset rahoitusvälineet, joilla ei yleensä käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla vaan rahamarkkinoilla, kuten esimer-

iksi valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, siirtokelpoiset keskipitkät velkasitoumukset ja pankkivekselit.

- (5) On tarpeen varmistaa, että tässä direktiivissä käytetty säännelyjen markkinoiden käsite vastaa sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/22/ETY ⁽⁵⁾ käytettyä käsitettä.
- (6) On suotavaa, että yhteissijoitusyritys voi sijoittaa varojaan sellaisten yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden avointen yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, jotka sijoittavat myös tässä direktiivissä mainittuun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jotka toimivat riskin hajauttamisen periaatteella. Yhteissijoitusyrityksiä tai muita yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä, joihin yhteissijoitusyritys sijoittaa, on valvottava tehokkaasti.
- (7) Yhteissijoitusyritysten yhteissijoitusyrityksiin ja muihin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin kohdistuvien sijoitusmahdollisuuksien kehittämistä olisi helpotettava. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, ettei tällainen sijoitustoiminta heikennä sijoittajansuojaa. Koska yhteissijoitusyritykset voivat entistä helpommin sijoittaa muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, on tarpeen vahvistaa tietyt säännöt määrällisistä rajoituksista, tietojen antamisesta ja päällekkäisyyksien estämisestä.
- (8) Markkinakehityksen huomioon ottamiseksi sekä talous- ja rahaliiton toteutumisen vuoksi on suotavaa sallia yhteissijoitusyritysten sijoitukset pankkitalletuksiin. Pankkitalletuksiin sijoitettujen varojen riittävän likviditeetin varmistamiseksi näiden talletusten on oltava vaadittaessa takaisin maksettavia tai ne on voitava nostaa. Jos talletukset tehdään luottolaitokseen, jonka kotipaikka on Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa, kyseiseen luottolaitokseen olisi sovellettava toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat yhteisön lainsäädännössä asetettuja.
- (9) Sen lisäksi, että yhteissijoitusyritys voi sijoittaa pankkitalletuksiin rahastonsa sääntöjen tai yhtiöjärjestyksensä mukaisesti, saattaa olla tarpeen, että kaikilla yhteissijoitusyrityksillä voi olla toiminnan edellyttämiä käteisvaroja, kuten avistatalletuksia. Tällaisten toiminnan edellyttämien käteisvarojen pitäminen voi olla perusteltua

⁽¹⁾ EYVL C 280, 9.9.1998, s. 6 ja EYVL C 311 E, 31.10.2000, s. 302.

⁽²⁾ EYVL C 116, 28.4.1999, s. 44.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17. helmikuuta 2000 (EYVL C 339, 29.11.2000, s. 220), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 5. kesäkuuta 2001 (EYVL C 297, 23.10.2001, s. 35), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 23. lokakuuta 2001. Neuvoston päätös, tehty 4. joulukuuta 2001.

⁽⁴⁾ EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).

⁽⁵⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/64/EY.

esimerkiksi seuraavissa tapauksissa: juoksevien tai odottamattomien maksujen kattamiseksi; myyntitilanteessa niin pitkäksi ajaksi kuin tarvitaan varojen uudelleen sijoittamiseen siirtokelpoisiin arvopapereihin, rahamarkkinavälineisiin ja/tai muuhun tässä direktiivissä säädettyyn rahoitusomaisuuteen; ainoastaan tarpeelliseksi ajaksi silloin kun siirtokelpoisiin arvopapereihin, rahamarkkinavälineisiin ja muuhun rahoitusomaisuuteen sijoittaminen on keskeytettävä epäsuotuisien markkinaolosuhdeiden vuoksi.

- (10) Toiminnan vakauteen liittyvien syiden vuoksi yhteissijoitusyritysten on vältettävä sijoitusten liiallista, vastapuoliriskin aiheuttavaa keskittämistä yhteen laitokseen tai samaan yritysrhyhmään kuuluviin laitoksiin.
- (11) Yhteissijoitusyrityksille olisi annettava osana niiden yleistä sijoituspolitiikkaa ja/tai suojaustarkoituksessa nimenomainen mahdollisuus sijoittaa varoja rahoitusjohdannaisiin tarjousesitteessä ilmoitetun rahoitustavoitteen tai riskirajan saavuttamiseksi. Sijoittajansuojan varmistamiseksi on tarpeen rajoittaa johdannaisiin liittyvää mahdollisen riskin enimmäismäärää siten, että se ei ylitä yhteissijoitusyrityksen koko sijoitussalkun nettoarvoa. Jotta voidaan varmistaa, että johdannaissopimusten kaupoista johtuvista riskeistä ja sitoumuksista ollaan jatkuvasti tietoisia, ja jotta sijoitusrajoitusten noudattamista voidaan valvoa, on näitä riskejä ja sitoumuksia mitattava ja seurattava jatkuvasti. Sijoittajansuojan varmistamiseksi avoimuuden avulla yhteissijoitusyritysten olisi lisäksi annettava kuvaus niiden johdannaissopimusten operaatioita koskevista strategioista, menetelmistä ja sijoitusrajoituksista.
- (12) Vakioimattomien johdannaissopimusten osalta olisi asetettava lisävaatimuksia vastapuolten ja välineiden kelpoisuuden, likvidiyden ja position jatkuvan arvioinnin osalta. Lisävaatimusten tarkoituksena on varmistaa riittävä sijoittajansuoja, joka on lähellä sellaisiin johdannaissopimuksiin sisältyvää sijoittajansuojaa, joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla.
- (13) Johdannaissopimuksiin perustuvia operaatioita ei saa milloinkaan käyttää tämän direktiivin säännösten ja periaatteiden kiertämiseen. Vakioimattomien johdannaissopimusten osalta olisi sovellettava riskinhajauttamista koskevia lisäsääntöjä yhdestä vastapuolesta tai vastapuolten ryhmästä aiheutuvien riskien varalta.
- (14) Jotkin pääasiassa osakkeisiin ja/tai velkakirjoihin sijoittavien yhteissijoitusyritysten salkunhoitomenetelmät perustuvat osakeindeksien ja/tai joukkovelkakirjaindeksien jäljittelyyn. On suotavaa, että yhteissijoitusyritykset voivat jäljitellä tunnettuja ja tunnustettuja osakeindeksejä ja/tai joukkovelkakirjaindeksejä. Siksi saattaa olla tarpeen ottaa käyttöön osakkeisiin ja/tai velkakirjoihin tässä

tarkoituksessa sijoittavia yhteissijoitusyrityksiä koskevat joustavammat riskin hajauttamissäännöt.

- (15) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin yleisöltä hankittujen rahojen yhteiseen sijoittamiseen tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Tässä direktiivissä mainituissa tapauksissa yhteissijoitusyrityksellä saa olla tytäryhtiöitä ainoastaan silloin, kun se on tarpeen tiettyjen, niin ikään tässä direktiivissä mainittujen toimintojen suorittamiseksi tehokkaasti kyseisen yhteissijoitusyrityksen lukuun. On tarpeen varmistaa yhteissijoitusyritysten tehokas valvonta. Yhteissijoitusyrityksen tytäryhtiön perustaminen kolmanteen maahan olisi siksi sallittava ainoastaan direktiivissä mainituissa tapauksissa ja siinä vahvistetuina edellytyksin. Yleinen velvollisuus toimia ainoastaan osuudenhaltijoiden etujen mukaisesti ja erityisesti tavoite lisätä kustannustehokkuutta eivät koskaan oikeuta yhteissijoitusyritystä ryhtymään toimenpiteisiin, jotka saattavat estää toimivaltaisia viranomaisia harjoittamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.
- (16) On tarpeen varmistaa entistä erilaisempien yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksien vapaa rajat ylittävä kaupan pitäminen ja samalla turvata yhtiöläinen sijoittajansuojan vähimmäistaso. Asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan sitovalla yhteisön direktiivillä, jossa säädetään vähimmäisnormeista. Tällä direktiivillä toteutetaan ainoastaan vaaditun yhdenmuukaistamisen vähimmäistaso, eikä siinä ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen perustamissopimuksen 5 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.
- (17) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (18) Komissio saattaa ehdottaa kodifiointia ehdotusten hyväksymisen jälkeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 85/611/ETY seuraavasti:

- 1) Korvataan 1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen luettelukohta seuraavasti:

— joiden ainoana tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen 19 artiklan 1 kohdassa mainittuihin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja/tai muuhun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jotka toimivat riskin hajauttamisen periaatteella, ja”.
- 2) Lisätään 1 artiklaan kohdat seuraavasti:

”8. Tässä direktiivissä ’siirtokelpoisilla arvopapereilla’ tarkoitetaan:

 - yhtiöiden osakkeita ja vastaavia arvopapereita (jäljempänä ’osakkeet’),
 - joukkovelkakirjalainoja ja muita arvopaperistettuja velkamuotoja (jäljempänä ’joukkovelkakirjat’),

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- muita jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joihin liittyy oikeus hankkia tällaisia siirtokelpoisia arvopapereita merkitsemällä tai vaihtamalla,
- lukuun ottamatta 21 artiklassa tarkoitettuja menetelmiä ja välineitä.
9. Tässä direktiivissä 'rahamarkkinavälineillä' tarkoitetaan välineitä, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla ja jotka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja joiden arvo voidaan tarkasti määritellä koska tahansa".
- 3) Korvataan 19 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:
- "a) siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, jotka on otettu sijoituspalveludirektiivin 1 artiklan 13 kohdassa tarkoitetuille säännellyille markkinoille tai joilla käydään kauppaa kyseisillä markkinoilla;"
- 4) Lisätään 19 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".
- 5) Muutetaan 19 artiklan 1 kohta seuraavasti:
- (ei vaikutusta suomenkieliseen toisintoon),
- lisätään kohta seuraavasti:
- "e) yhteissijoitusyritysten, joille on annettu toimilupa tämän direktiivin mukaisesti, ja/tai muiden 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitettujen yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin riippumatta siitä, sijaitsevatko kyseiset yritykset jossakin jäsenvaltiossa, edellyttäen, että:
- tällaiset muut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset on hyväksytty sellaisen lainsäädännön nojalla, jonka mukaan ne ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaiset viranomaiset katsovat vastaavan yhteisön lainsäädännössä säädettyä, ja edellyttäen, että viranomaisten välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettu,
- osuudenhaltijoiden suoja muissa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä vastaa yhteissijoitusyrityksen osuudenhaltijoiden suojaa, ja erityisesti että varojen erottelun, siirtokelpoisten arvopapereiden ja rahamarkkinavälineiden lainaksioton, lainaksiannon ja ilman katetta tapahtuvan myynnin (ylimyynti) sääntely vastaa tämän direktiivin vaatimuksia,
- muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten liiketoiminnasta annetaan puolivuositain ja vuosittain kertomus, jonka nojalla niiden varoista ja veloista, tuloista ja liiketoimista voidaan tehdä arvio kertomuskaudelta,
- yhteissijoitusyritys tai muu yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys, jonka hankintaa tutkitaan, voi rahastosääntöjensä tai yhtiöjärjestyksensä mukaan sijoittaa enintään 10 prosenttia varoistaan muiden yhteissijoitusyritysten tai
- muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin; ja/tai
- f) luottolaitostalletuksiin, jotka ovat vaadittaessa takaisin maksettavia tai nostettavissa ja erääntyvät enintään 12 kuukauden kuluessa, edellyttäen, että luottolaitoksen kotipaikka on jossain jäsenvaltiossa, tai, jos luottolaitoksen kotipaikka on yhteisön ulkopuolisessa valtiossa, sillä edellytyksellä, että siihen sovelletaan toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaiset viranomaiset katsovat vastaavan yhteisön lainsäädännössä säädettyä; ja/tai
- g) rahoitusjohdannaisiin, mukaan lukien vastaavat käteisellä selvitettävät rahoitusvälineet, joilla käydään kauppaa edellä a, b ja c alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla; ja/tai rahoitusjohdannaisiin, joilla käydään kauppaa pörssilistan ulkopuolella (OTC, 'over-the-counter-johdannaiset'), jäljempänä 'vakioimattomat johdannaisopimukset', edellyttäen, että
- kohde-etuus muodostuu tässä kohdassa tarkoitetuista välineistä, rahoitusindekseistä, koroista, valuuttakursseista tai valuutoista, joihin yhteissijoitusyritys voi sijoittaa sijoitustavoitteidensa mukaisesti, mitkä ilmoitetaan yhteissijoitusyrityksen rahastosäännöissä tai yhtiöjärjestyksessä,
- vakioimattomien johdannaisopimusten kauppoissa vastapuolet ovat laitoksia, joiden toiminnan vakautta valvotaan ja jotka kuuluvat yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiin luokkiin, ja
- vakioimattomat johdannaisopimukset arvioidaan luotettavasti ja varmistettavasti päivittäin ja ne voidaan yhteissijoitusyrityksen aloitteesta milloin tahansa myydä, muuttaa rahaksi tai kattaa vastakkaisella toimella niiden käypään arvoon; ja/tai
- h) rahamarkkinavälineisiin, joilla ei käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla ja jotka kuuluvat 1 artiklan 9 kohdan soveltamisalaan, jos kyseisten rahoitusvälineiden liikkeeseenlasku tai itse liikkeeseenlaskija kuuluu sijoittajien ja säästöjen suojaamiseksi tapahtuvan sääntelyn piiriin ja edellyttäen, että niiden
- liikkeeseenlaskija tai takaaja on jäsenvaltion keskus-, alue- tai paikallisviranomainen tai keskuspankki, Euroopan keskuspankki, Euroopan unioni tai Euroopan investointipankki, muu valtio kuin jäsenvaltio, tai liittovaltion tapauksessa jokin liittovaltion jäsenistä, taikka kansainvälinen julkisyhteisö, johon yksi tai useampi jäsenvaltio kuuluu, tai
- liikkeeseenlaskija on yritys, jonka arvopapereilla käydään kauppaa a, b tai c alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla, tai

- liikkeeseenlaskija tai takaaja on laitos, jonka toiminnan vakautta valvotaan yhteisön lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai laitos, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden toimivaltaiset viranomaiset katsovat olevan vähintään yhtä tiukat kuin yhteisön lainsäädännössä annettujen, tai
- liikkeeseenlaskija on muu yhteisö, joka kuuluu yhteissijoitusyritysten osalta toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiin luokkiin, edellyttäen, että tällaisiin välineisiin tehtyihin sijoituksiin sovelletaan sijoittajansuojaa, joka vastaa ensimmäisessä, toisessa tai kolmannessa luettelamakohdassa säädettyä, ja että liikkeeseenlaskija on yhtiö, jonka oma pääoma ja vararahastot ovat vähintään 10 miljoonaa euroa ja joka laatii ja julkaisee tilinpäätöksensä neuvoston direktiivin 78/660/ETY (*) mukaisesti, tai yhteisö, joka kuuluu konserniin, jossa on yksi tai useampia pörssiyrityksiä ja joka on erikoistunut konsernin rahoitukseen, tai yhteisö, joka on erikoistunut sellaisten arvopaperistamisvälineiden rahoitukseen, joissa hyödynnetään pankin likvideettimääriä.

(*) Yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 25 päivänä heinäkuuta 1978 annettu neljäs neuvoston direktiivi 78/660/ETY (EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 1999/60/EY (EYVL L 162, 26.6.1999, s. 65)."

- 6) Lisätään 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".
- 7) Kumotaan 19 artiklan 2 kohdan b alakohta ja 3 kohta.
- 8) Kumotaan 20 artikla.
- 9) Korvataan 21 artikla seuraavasti:

"21 artikla

1. Rahasto- tai sijoitusyhtiön on sovellettava riskinhallintamenettelyjä, joilla se voi seurata ja mitata jatkuvasti kuhunkin positioon liittyvää riskiä ja sen vaikutusta salkun kokonaisriskiin; sen on sovellettava menettelyjä, joilla voidaan arvioida tarkasti ja riippumattomasti vakioimattomien johdannaissopimusten arvo. Sen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille säännöllisesti ja niiden vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti johdannaissopimusten tyypit, niiden riskit, määrälliset rajat sekä johdannaiskaupan riskien arviointiin käytetyt menetelmät kunkin hoitamansa yhteissijoitusyrityksen osalta.

2. Jäsenvaltiot voivat antaa yhteissijoitusyrityksille luvan käyttää siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin liittyviä menetelmiä ja välineitä

tietyin ehdoin ja tietyissä rajoissa, jotka ne vahvistavat, edellyttäen, että näitä menetelmiä ja välineitä käytetään tehokkaaseen salkunhoitoon. Jos nämä operaatiot koskevat johdannaissopimusten käyttöä, kyseisten ehtojen ja rajojen on oltava tämän direktiivin säännösten mukaisia.

Nämä operaatiot eivät missään tapauksessa saa aiheuttaa sitä, että yhteissijoitusyritys poikkeaa sijoitustavoitteistaan, jotka on asetettu sen rahastosäännöissä tai yhtiöjärjestyksessä tai tarjousesitteessä.

3. Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että sen johdannaissopimuksiin liittyvä kokonaisriski ei ylitä sen salkun kokonaisnettoarvoa.

Riskin laskennassa otetaan huomioon perustana olevien varojen nykyarvo, vastapuoliriski, markkinoiden tuleva kehitys ja positioiden rahaksi muuttamiseen käytettävissä oleva aika. Tätä sovelletaan myös seuraaviin alakohtiin.

Yhteissijoitusyritys voi osana sijoituspolitiikkaansa ja 22 artiklan 5 kohdassa säädetyn rajan puitteissa sijoittaa rahoitusjohdannaisiin edellyttäen, että niiden perustana oleviin varoihin liittyvän riskin määrä ei kokonaisuudessaan ylitä 22 artiklassa säädettyjä sijoitusrajoituksia. Kun yhteissijoitusyritys sijoittaa indeksiperusteisiin rahoitusjohdannaisiin, jäsenvaltiot voivat sallia, ettei näitä sijoituksia tarvitse yhdistää 22 artiklassa säädettyihin rajoihin.

Silloin kun siirtokelpoiseen arvopaperiin tai rahamarkkinavälineeseen sisältyy johdannainen, se on otettava huomioon tämän artiklan vaatimuksia noudatettaessa.

4. Jäsenvaltioiden on viimeistään 13 päivänä helmikuuta 2004 toimitettava komissiolle kaikki tiedot sekä niiden sellaisen kansallisen säännösten myöhemmät muutokset, jotka koskevat edellä 3 kohdassa mainittuja riskinlaskentamenetelmiä, mukaan lukien vastapuoliriski vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoissa. Komissio toimittaa nämä tiedot edelleen muille jäsenvaltioille. Näistä tiedoista voidaan keskustella yhteyskomiteassa noudattaen 53 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen."

10) Korvataan 22 artikla seuraavasti:

"22 artikla

1. Yhteissijoitusyritys voi sijoittaa enintään 5 prosenttia varoistaan sellaisiin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, joilla on sama liikkeeseenlaskija. Yhteissijoitusyritys voi sijoittaa enintään 20 prosenttia varoistaan samaan yhteisöön tehtyihin talletuksiin.

Yhteissijoitusyrityksen vastapuoliriski vakioimattomien johdannaissopimusten kaupoissa ei saa ylittää:

— 10:tä prosenttia sen varoista, jos vastapuoli on 19 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu luottolaitos, eikä

— 5:tä prosenttia sen varoista muissa tapauksissa.

2. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn 5 prosentin rajan enintään 10 prosenttiin. Yhteissijoitusyrityksen sellaisissa liikkeeseenlaskijoissa, joihin kuhunkin se sijoittaa yli 5 prosenttia varoistaan, omistamien siirtokelpoisten arvopaperien ja rahamarkkinavälineiden kokonaisarvo ei kuitenkaan saa ylittää 40:ää prosenttia sen varojen arvosta. Tämä rajoitus ei koske talletuksia eikä vakioimattomien johdannaisopimusten kauppvoja, jotka on tehty sellaisten rahoituslaitosten kanssa, joiden toiminnan vakautta valvotaan.

Edellä 1 kohdassa asetetuista yksittäisistä rajoista huolimatta yhteissijoitusyritys ei saa yhdistää

- sijoituksia arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin,
- talletuksia, ja/tai
- riskejä, jotka aiheutuvat vakioimattomien johdannaisopimusten kaupoista,

jos liikkeeseenlaskija, talletuksen vastaanottaja tai kaupan osapuolena on sama yhteisö yli 20 prosentin arvosta sen omista varoista.

3. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn viiden prosentin rajan enintään 35 prosenttiin, jos siirtokelpoisten arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden liikkeeseenlaskija tai takaaja on jäsenvaltio tai sen paikalliset viranomaiset, kolmas valtio tai kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on yksi tai useampi jäsenvaltio.

4. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetyn viiden prosentin rajan enintään 25 prosenttiin tiettyjen joukkovelkakirjalainojen osalta, jos niiden liikkeeseenlaskija on luottolaitos, jonka kotipaikka on jossain jäsenvaltiossa ja joka lain nojalla kuuluu joukkovelkakirjanhaltijain suojaksi tarkoitetun erityisen julkisen valvonnan piiriin. Erityisesti on näiden joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskussa saadut määrät sijoitettava kyseisen lain mukaisesti varoihin, jotka riittävät kattamaan koko joukkovelkakirjalainojen juoksuajan niihin liittyvät saatavat ja jotka liikkeeseenlaskijan mahdollisessa maksukyvyttömyystapauksessa käytetään etusijajärjestyksessä pääoman takaisinmaksuun ja kertyneen koron maksuun.

Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa yli viisi prosenttia varoistaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin joukkovelkakirjalainoihin, joilla on yksi liikkeeseenlaskija, ei näiden sijoitusten kokonaisarvo saa ylittää 80:aa prosenttia yhteissijoitusyrityksen varojen arvosta.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelo edellä mainituista joukkovelkakirjalainojen luokista sekä niiden liikkeeseenlaskijoiden luokista, joilla on ensimmäisessä alakohdassa mainittujen lakien ja valvontajärjestelyjen mukaisesti lupa laskea liikkeeseen edellä mainitut ehdot täyttäviä joukkovelkakirjoja. Näihin luetteloihin on liitettävä ilmoitus, jossa täsmennetään, minkälaiset takuut lainoille tarjotaan. Komissio toimittaa nämä tiedot välittömästi edelleen toisille jäsenvaltioille yhdessä aiheellisina

pitämiensä huomautusten kanssa ja saattaa tiedot kansalaisten saataville. Näistä tiedonannoista voidaan keskustella yhteyskomiteassa 53 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja siirtokelpoisia arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ei oteta huomioon 2 kohdassa tarkoitettun 40 prosentin rajan soveltamisessa.

1, 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä rajoja ei saa yhdistää, joten 1, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti tehdyt sijoitukset saman yhteisön liikkeeseenlaskemisiin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin taikka tähän yhteisöön tehtyihin talletuksiin tai johdannaisiin eivät saa missään olosuhteissa ylittää yhteensä 35:tä prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista.

Yhtiötä, jotka direktiivin 83/349/ETY (*) mukaisesti määritellyn konsolidoidun tilinpäätöksen laatimiseksi tai tunnustettujen kansainvälisten kirjanpitosääntöjen mukaisesti luetaan samaan konserniin, pidetään tässä artiklassa asetettuja rajoja laskettaessa yhtenä yhteisönä.

Jäsenvaltiot voivat sallia saman konsernin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin tehtyjen sijoitusten kumuloidumisen 20 prosentin rajaan asti.

(*) Konsolidoiduista tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 13 päivänä kesäkuuta 1983 annettu seitsemäs neuvoston direktiivi 83/349/ETY (EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.”

11) Lisätään artikla seuraavasti:

”22 a artikla

1. Jäsenvaltiot voivat, tämän kuitenkaan vaikuttamatta 25 artiklassa säädettyihin rajoihin, korottaa 22 artiklassa säädettyjä rajoja enintään 20 prosenttiin saman liikkeeseenlaskijayhteisön osakkeisiin ja/tai joukkovelkakirjoihin tehtävien sijoitusten osalta, jos yhteissijoitusyrityksen sijoituspolitiikan tavoitteena on rahaston sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan jäljitellä tiettyä toimivaltaisten viranomaisten tunnustamaa osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä edellyttäen, että

- indeksin koostumus on tarpeeksi hajautettu,
- indeksi kuvaa riittävän tarkasti niitä markkinoita, joihin se viittaa,
- indeksi julkistetaan asianmukaisella tavalla.

2. Jäsenvaltiot voivat korottaa 1 kohdassa säädetyn rajan enintään 35 prosenttiin, jos tämä osoittautuu perustelluksi poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden vuoksi, erityisesti sellaisilla säännellyillä markkinoilla, joilla tietyt siirtokelpoiset arvopaperit tai rahamarkkinavälineet ovat erittäin määrävissä asemassa. Sijoittaminen tähän enimmäismäärään saakka on sallittu vain yhden liikkeeseenlaskijan osalta.”

12) Lisätään 23 artiklan 1 kohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".

13) Korvataan 24 artikla seuraavasti:

"24 artikla

1. Yhteissijoitusyritys voi hankkia yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten 19 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuja osuuksia edellyttäen, että se sijoittaa enintään 10 prosenttia varoistaan saman yhteissijoitusyrityksen tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksiin. Jäsenvaltiot voivat korottaa tämän rajan enintään 20 prosenttiin.

2. Muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten kuin yhteissijoitusyritysten osuuksiin tehty sijoitukset eivät saa yhteensä ylittää 30:a prosenttia yhteissijoitusyrityksen varoista.

Jos yhteissijoitusyritys on hankkinut yhteissijoitusyrityksen ja/tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuuksia, jäsenvaltiot voivat sallia, ettei kyseisen yhteissijoituksen tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen varoja tarvitse yhdistää 22 artiklassa säädettyihin rajoihin.

3. Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa sellaisten muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin, joita hoitaa suoraan tai toimeksiannosta sama rahastoyhtiö tai jokin muu yhtiö, johon kyseinen rahastoyhtiö on sidoksissa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka merkittävän suoran tai välillisen omistuksen kautta, kyseinen rahastoyhtiö tai muu yhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkiota yhteissijoitusyrityksen sijoituksista näiden muiden yhteissijoitusyritysten ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osuuksiin.

Yhteissijoitusyrityksen, joka sijoittaa huomattavan osan varoistaan muihin yhteissijoitusyrityksiin ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin, on ilmoitettava tarjousesitteessään niiden hoitopalkkioiden enimmäismäärä, jotka voidaan veloittaa sekä itse yhteissijoitusyritykseltä että niiltä muilta yhteissijoitusyrityksiltä ja/tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavilta yrityksiltä, joihin se aikoo sijoittaa. Sen on ilmoitettava vuosikertomuksessaan hoitopalkkioiden enimmäisprosentti sekä itse yhteissijoitusyrityksen että niiden yhteissijoitusyritysten ja/tai muiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osalta, joissa sillä on sijoituksia."

14) Lisätään artikla seuraavasti:

"24 a artikla

1. Tarjousesitteessä on ilmoitettava, millaisiin varoihin yhteissijoitusyrityksellä on lupa tehdä sijoituksia. Siinä on ilmoitettava, onko sillä lupa suorittaa rahoitusjohtamistoimia; tällöin tarjousesitteessä on oltava näkyvä maininta siitä, voidaanko näitä toimia suorittaa suojautumiseksi vai sijoitustavoitteiden toteuttamiseksi, sekä

esitettävä rahoitusjohtamistoimien käytön mahdollinen vaikutus riskeihin.

2. Jos yhteissijoitusyritys sijoittaa pääasiassa johonkin muuhun 19 artiklassa määritellyistä varojen luokista kuin siirtokelpoisiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin tai jos se jäljittelee 22 a artiklan mukaisesti osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, tarjousesitteessä ja tarvittaessa muussa markkinointiaineistossa on oltava näkyvä maininta sen sijoituspolitiikasta.

3. Jos yhteissijoitusyrityksen varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitussalkun koostumuksen tai käytettävien salkunhoitomenetelmien johdosta, sen tarjousesitteessä ja tarvittaessa muussa markkinointiaineistossa on oltava näkyvä maininta tästä erityispiirteestä.

4. Sijoittajan pyynnöstä on rahastoyhtiön myös toimitettava lisätietoja, jotka liittyvät yhteissijoitusyrityksen riskinhallinnassa noudatettaviin määrällisiin rajoihin, tätä varten valittuihin menetelmiin sekä tärkeimpien väline-luokkien riskien ja tuottojen viimeaikaiseen kehitykseen."

15) 25 artiklan 2 kohdassa:

1) korvataan kolmas luetelmakohta seuraavasti:

"— 25 prosenttia 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa tarkoitetun yksittäisen yhteissijoitusyrityksen ja/tai muun yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen osuudesta;"

2) lisätään neljäs luetelmakohta seuraavasti:

"— 10 prosenttia saman liikkeeseenlaskijan rahamarkkinavälineistä."

16) Korvataan 25 artiklan 2 kohdan toinen virke seuraavasti:

"Edellä toisessa, kolmannessa ja neljännessä luetelmakohdassa säädettyjä rajoituksia ei tarvitse noudattaa hankintahetkellä, jos tuolloin ei voida laskea joukkovelkakirjojen tai rahamarkkinavälineiden kokonaismäärää taikka liikkeeseen laskettujen arvopapereiden nettomäärää."

17) Lisätään 25 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdassa sanan "arvopapereihin" jälkeen sanat "ja rahamarkkinavälineisiin".

18) Korvataan 25 artiklan 3 kohdan e alakohta seuraavasti:

"e) sijoitusyhtiöllä tai sijoitusyhtiöllä oleviin sellaisten tytäryhtiöiden osakkeisiin, jotka eivät harjoita muuta toimintaa kuin osuudenhaltijain pyynnöstä tapahtuvaa osuuksien takaisinostoa koskevaa hoito-, neuvonta- tai markkinointitoimintaa pelkästään sijoitusyhtiön tai sijoitusyhtiöiden lukuun siinä maassa, johon tytäryhtiö on sijoittautunut."

19) Korvataan 26 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Yhteissijoitusyritysten ei tarvitse noudattaa tässä jaksossa säädettyjä rajoja, kun ne käyttävät varoihinsa kuuluviin siirtokelpoisiin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin liittyviä merkintäoikeuksia.

Jäsenvaltiot voivat, huolehtien riskin hajauttamisen periaatteen noudattamisesta, sallia vastikään toimiluvan saaneiden yhteissijoitusyritysten poiketa 22, 22 a, 23 ja 24 artiklan säännöksistä kuuden kuukauden ajan niiden toimiluvan myöntämisestä.”.

20) Korvataan 41 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei estä tällaisia yrityksiä hankkimasta siirtokelpoisia arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai muita 19 artiklan 1 kohdan e, g ja h alakohdassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, joita ei ole täysin maksettu.”.

21) Korvataan 42 artikla seuraavasti:

”42 artikla

Siirtokelpoisten arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden tai muun 19 artiklan 1 kohdan e, g ja h alakohdassa tarkoitettun rahoitusvälineen ilman katetta tapahtuvaa myyntiä (ylimyynti) ei saa harjoittaa:

- sijoitusyhtiö, eikä
- rahastoyhtiö tai omaisuudenhoitaja sijoitusrahaston lukuun.”.

22) Lisätään 53 artiklan jälkeen artikla seuraavasti:

”53 a artikla

1. Tämän direktiivin 53 artiklan 1 kohdassa säädettyjen tehtäviensä lisäksi yhteyskomitea voi kokoontua päätöksen 1999/468/EY (*) 5 artiklassa tarkoitettuna sääntelykomiteana avustaakseen komissiota tähän direktiiviin seuraavilla aloilla tehtävien teknisten muutosten osalta:

- määritelmien selventäminen, jotta varmistetaan, että tätä direktiiviä sovelletaan yhdenmukaisesti koko yhteisön alueella,
- sanaston mukauttaminen yhteissijoitusyrityksistä ja niihin liittyvistä asioista myöhemmin annettaviin säädöksiin sekä määritelmien muotoilu niiden mukaisesti.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

(*) EYVL L 184 de 17.7.1989, p. 23).”.

2 artikla

1. Viimeistään 13 päivänä helmikuuta 2005 komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle muutetun direk-

tiivin 85/611/ETY soveltamista koskevan kertomuksen sekä tarvittaessa ehdotuksia muutoksiksi. Erityisesti kertomuksessa

a) selvitetään, miten yhteissijoitusyritysten yhtenäismarkkinoita voidaan syventää ja laajentaa, erityisesti mitä tulee yhteissijoitusyritysten rajatylittävään markkinointiin (mukaan lukien kolmannen osapuolen varat), rahastoyhtiöiden toimiluvan toimivuuteen, yksinkertaistettujen tarjousesitteiden toimivuuteen tiedotus- ja markkinointivälineenä, aputoimintojen laajuuden uudelleenarviointiin ja mahdollisuuksiin parantaa valvontaviranomaisten yhteistoimintaa tämän direktiivin yhtäläisen tulkinnan ja soveltamisen osalta;

b) tarkastellaan uudelleen direktiivin soveltamisalaa sen kannalta, miten se soveltuu eri tyyppisiin tuotteisiin (esimerkiksi yhteisörahastoihin, kiinteistörahastoihin, master-feeder-rahastoihin ja vipurahastoihin); selvityksen pitäisi keskittyä erityisesti kyseisten rahastojen markkinoiden laajuuteen, näiden rahastojen mahdolliseen sääntelyyn jäsenvaltioissa ja sen arvioimiseen, onko kyseisten rahastojen yhdenmukaistamista jatkettava;

c) arvioidaan rahastojen organisointia, mukaan lukien valtuuttamista koskevat säännöt ja käytännöt sekä varainhoitajan ja tallettajan välinen suhde,

d) arvioidaan uudelleen yhteissijoitusyrityksiä koskevat sijoitussäännöt, esimerkiksi johdannaisten ja arvopapereihin liittyvien muiden välineiden ja tekniikoiden käyttö, indeksirahastojen sääntely, rahamarkkinavälineiden ja talletusten sääntely, pääomarahastoihin sijoittavien rahastojen sijoitusten sääntely sekä sijoituksia koskevat erilaiset rajoitukset;

e) selvitetään, mikä on rahastoyhtiöiden hoitamien rahastojen ja ”itsehoidettujen” sijoitusyhtiöiden välinen kilpailutilanne.

Laatiessaan kertomustaan komissio kuulee mahdollisimman laajasti eri alojen edustajia, kuluttajaryhmiä sekä valvontaelimiä.

2. Jäsenvaltiot voivat myöntää tämän direktiivin voimaantulopäivänä olemassa oleville yhteissijoitusyrityksille määräajan, joka on korkeintaan 60 kuukautta kyseisestä päivästä, uuteen kansalliseen lainsäädäntöön mukautumiseen.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 13 päivänä elokuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä viimeistään 13 päivänä helmikuuta 2004.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä ja määräyksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 21 päivänä tammikuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puheenjohtaja

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. ARIAS CAÑETE